

Prædiken til 21. søndag efter trinitatis

Luk. 13, 1-9

I torsdags var der filmaften i Naur-Sir Kirkehus. Vi så en ny indspilning af Shakespeares Macbeth - den drabelige historie om magt og begær - især begæret efter magten.

Skæbnen spiller en afgørende rolle hos Shakespeare. Macbeth blev spået at blive konge og det blev han. Macbeth blev spået, at han først ville falde, når skoven nærmede sig hans slot, og sådan blev det: den brændende skov kom helt nær borgen. Macbeth blev spået, at ingen "af kvinde født" ville kunne slå ham ihjel, men Macduff var født ved kejsersnit, og han slog Macbeth ihjel. Så sådan blev det. Og på den led er Shakespeare meget græsk, for helt tilbage i de gamle græske dramaer kan ingen undslippe skæbnen, det forudbestemte. Ingen overhovedet.

Skoleeksemplet er tragedien om kong Ødipus, der blev spået, at han ville slå sin far ihjel og gifte sig med sin mor. Ødipus blev sendt bort som spæd for at undgå denne tragiske skæbne, og lige lidt hjalp det. Ødipus endte med - uden at vide det - at slå sin far ihjel og gifte sig med sin mor. Ak og ve, stakkels Ødipus. Ingen kan undslippe det forudbestemte.

Nu om dage tænker vi ikke så meget på

skæbne. Vi bruger næsten kun termen skæbne som noget trist: en hård skæbne. Vi hører sjældent: han fik en lykkelig skæbne. Meget sjældent tænker vi skæbne, uafhængigt af os selv. Vi er vores egen skæbne; vi er ansvarlige for alt, der sker.

Problemerne i dagens tekster drejer sig alle om automatik-problemet.

Nu er det ikke en automatikmekaniker, vi har brug for herinde, nej, automatik-problemet peger på, om man kan sætte Gud på formel, så Han reagerer på samme måde hver gang, alt afhængig af påvirkningen.

Hvis man for eksempel har syndet meget, vil man få en stor straf og et elendigt liv, kunne den ene formel sige, ligesom nogle ville læse rækkefølgen den anden vej, så et elendigt liv med mange ulykker og megen modgang altid må skyldes et dårligt forhold til Gud, på grund af megen synd og skyld - en automatik, som vi hørte profeten Ezekiel tage under behandling, når han siger: "Fædrene spiser sure druer, og sønnerne får stumpe tænder". Altså, at hele slægter kan være forbandede, på grund af forfædrenes ugeringer.

Alle disse forsøg på at sætte tilværelsen på formel skyldes vores trang til klarhed, for

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
- hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

klarhed er kongevejen til at leve rigtigt. Den, der har set lyset, kan jo følge lyset, ligesom den, der har hørt sandheden, også kan følge sandheden.

At handle rigtigt hedder med et andet udtryk at færdes ret, og dermed er vi kommet til et af de vigtigste ord for ethvert menneske, nemlig ordet retfærdighed.

Retfærdighed - prøv at smage på ordet - det er et af de dyreste ord for et menneske, for retfærdighed er det samme som mening.

Uden mening er det hele meningsløst, og derude i meningsløsheden kan intet menneske holde ud at være ret længe ad gangen. Man dør ganske enkelt af meningsløshed i alt for store doser.

Meningsløsheden er en daglig fjende, en stærk fjende, som hører ind under betegnelsen Djævelen og alt hans væsen, for meningsløsheden er en realitet for det menneske, der opdager, at tilværelsen ikke er retfærdig.

Hvad har vi dog gjort, for at vi skal have det så godt, spørger vi, når alt er fryd og gammen, og svaret er: Ingenting. For tilværelsen er ikke retfærdig og kan ikke puttes ind i nogen automat.

På samme måde spørger vi ud i mørket, når meningsløsheden har sænket sin kvælende tåge ned over os: hvad har vi dog gjort, for at alle disse ulykker skal ramle ned over os? Hvad gik galt, hvor kørte vi af sporet, hvor trådte vi ad de forkerte stier, hvor drejede vi ind ad den forkerte vej? Eller med andre ord: hvad har vi gjort for at gøre os fortjent til så stor en straf - vi, der som gudfrygtige mennesker altid hjælper andre og overholder både Guds og landets love efter bedste

evne?

Ingenting er svaret, for sådan hænger verden ikke sammen - verden er ikke en formel, hvor man altid kan regne sig frem til den ukendte størrelse x.

Menneskelivet er en gåde, en guddommelig gåde, og med vor begrænsede fatteevne er hvert menneske ofte som et ukendt x, som en fremmed for ethvert andet menneske, og det er kun, fordi vi luller ind i daglige rutiner, at vi glemmer, at vi ikke kan forklare verdens indretning.

At møde meningsløsheden, at møde uretfærdigheden i verden, at møde begrænsningerne i hjernens kraft - alt dette kaster os ud på det dybe vand, hvor vi enten drukner eller flyder ovenpå.

At drukne i meningsløshed er det samme som at give op, og det svarer til, at du er et figentræ, der endnu ikke har båret frugter, og derfor opgiver nogensinde at få det.

At flyde ovenpå er omvendt en trossag, for det er det samme som at leve i håbet, og det svarer til, at du er et figentræ, der ikke har givet en eneste figen endnu, og alligevel er du fuld af fortrøstning til, at det nok skal komme en dag.

Tror du ikke, så dør du i meningsløsheden - det er den eneste automatik, der findes i livet.

Hvis du omvendt tør tro, at du ikke hører hjemme i meningsløsheden, men tværtimod i Jesu favn - hvor du blev lagt, da du blev døbt! - så har du indset, at du allerede *har* fået livets mening hældt ind hjertets allerinderste - en mening, hvor der ikke er anden automatik, end at du har dét, du tror på.

Tro så meget du kan - og bed så om mere tro,

når din tro bliver svag - bed og du skal få - bank på, så skal der lukkes op for dig!

Tro, så har du, lød det allerede i oldkirken, og under denne synsvinkel får du, som børnene altid håber, en ny chance i Jesus Kristus.

Amen, i Jesu Kristi navn, amen!

Henrik Guldbrandt Kjær
Naur-Sir

Salmer:
747, 516, 342, 246, 399